

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ตั้งแต่วันที่ ๗ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๓๓ นี้
สืบไป

กระทรวงโยธาธิการ

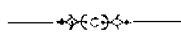
วันที่ ๒๐ ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๑๙๓๓

(ลงพระนาม) นริศรานุกัตติวงษ์

เสนาบดี ฯ

แจ้งความกระทรวงธรรมการ

พแนกกรมศึกษาธิการ

ด้วยพระยายศตเมืองขวาง รักราชการแทน
ข้าหลวงใหญ่มณฑลพายัพ มีบอกมาฉบับหนึ่งว่า
เกล้าชำนามหลวงนครน่านได้ รับรายงาน ชุมนุตรการพิ
ติฐิ ผู้รั้งการแทนข้าหลวงบริเวณน่านเห็นว่า เมื่อ
วันที่ ๑ กันยายน ร.ศ. ๑๒๓ ชุมนุตรการพิติฐิพร้อม
ด้วยนายพันตรี หลวงยุทธการบัญชา ผู้บังคับการ
กองทหารบริเวณน่านเหนือ กับทหารเสด็จครูได้เปิด
โรงเรียน ขึ้นใหม่ที่วัดบ้านม่วงใน บริเวณน่าน
เหนือ วันแรกมีนักเรียนมาเข้าเรียน ๖๑ คนนั้น

กระทรวงธรรมการมีความยินดีและชอบใจใน
ท่านทั้งปวง ซึ่งมีใจรักดีต่อธุระงานการศึกษาอันเป็น
อันมาก

วันที่ ๑๖ ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๑๙๓๓ ฯ

พแนกกรมพยาบาล

ด้วยกระทรวงธรรมการ ได้จัดให้หม่อมเชษ
ชาติมเชน จัดพรพรรณบุพโพสำหรับปลูกใช้รักษา
ซึ่งทำในกรุงเทพฯ ส่งออกไปปลูกที่รักษาภูมิตาม
มณฑลต่าง ๆ ทั้งได้จัดแพทย์ในกรมพยาบาลออก
เที่ยวปลูกที่รักษาภูมิต่างในกรุงเทพฯ ฯ และตามหัว

เมืองตั้งแต่เมษายนถึงพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๓ ปลูกได้
จำนวนราษฎร ชาย ๒๑๗๖ หญิง ๑๕๖๘ รวม
๓๗๓๘ คน ในเวลานี้แพทย์ยังกำลังเที่ยวปลูกอีกต่อไป

กระทรวงธรรมการ

วันที่ ๑๖ ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๑๙๓๓

(ลงนาม) เจ้าพระยาวิชิตรวงษ์วุฒิไกร

เสนาบดี ฯ

ข่าวสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช

และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอทรงดาณนพ

ด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช และสมเด็จพระ
พระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนสงขลานครินทร์
ซึ่งทรงผนวชเมื่อณวันที่ ๒๑ สิงหาคม ร.ศ. ๑๒๓ และ
เสด็จประทับอยู่ ณ วัดบวรนิเวศน์นั้น บัดนี้จะทรงดา
ณนพมีกำหนดพระฤกษ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิ
ราชทรงดาณนพในวันที่ ๑๓ ธันวาคม สมเด็จพระ
เจ้าลูกยาเธอทรงดาณนพในวันที่ ๑๕ ธันวาคมศกนี้
และในวันที่ ๑๓ ธันวาคมนั้น เวลาบ่ายได้
มีการ เจริญพระพุทธมนต์ ในการที่สมเด็จพระบรม
โอรสาธิราชจะทรงดาณนพ มีจำนวนพระสงฆ์ ๑๐ รูป
พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นนครสวรรค์วรพินิต
เป็นประธานที่พระบิณฑก ซึ่งสมเด็จพระบรม
โอรสาธิราชประทับ เมื่อพระสงฆ์ เจริญพระพุทธ
มนต์จบแล้ว เวลาบ่าย ๕ โมงเศษเป็นพระฤกษ์
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชทรงดาณนพ แล้วทรง
เปิดองค์สมเด็จพระองค์นอกเปลี่ยนเป็นทรงพระภูษา
และทรงสัพทขาวแล้ว ทรงปฏิญาณพระองค์ในการ
ที่ทรงถึงพระรัตนไตรยเป็นสรณะ เป็นการพิเศษ อ้าง
ถึงการทำทรงปฏิญาณแต่ก่อนเสด็จไปยุโรปจะ เมื่อ

ทรงผนวชครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๓ แล้วทรงรับเบญจศีล
ต่อพระเจ้าอภัยยาเชน กรมหมื่นอริยวิญญานวโรรส
แล้วเสด็จสู่พระแท่นตรง พระเจ้าอภัยยาเชน
กรมหมื่นอริยวิญญานวโรรสเป็นคณุประทานและถวาย
น้ำพระพุทธมนต์ ในเวลาที่ตรงนี้ เจ้าพนักงาน
ประโคมเครื่องสังฆะของไชยพิณพาทย์

รุ่งขึ้นวันที่ ๑๒ ธันวาคม เวลาเช้า พระสงฆ์ที่
เจริญพระพุทธมนต์ เมื่อวานนั้น แล้วเป็น เสด็จการ
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเสด็จประทับพักอยู่ ณ วัด
บวรนิเวศต่อไปเมื่อได้เวลาสมควรจะเสด็จกลับ

ส่วนสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอชน เมื่อณวันที่ ๑๓
ธันวาคม เวลาบ่าย ได้มีการเจริญพระพุทธมนต์
ในการที่จะทรงสถาปนาพระสงฆ์ ๓๐ รูปบน
พระมณียาเหมือนกัน

รุ่งขึ้นวันที่ ๑๔ ธันวาคม เวลาเช้าพระสงฆ์ ๓๐ รูป
ที่เจริญพระพุทธมนต์เมื่อวานนั้นแล้ว ได้เวลา
เช้า ๓ โมงเศษเป็นเวลาระหว่างพระฤกษ์ สมเด็จพระ
เจ้าลูกยาเธอทรงสถาปนา และทรงบัญญัติ
พระองค์ ถึงพระรัตนไตรยเป็นสรณะและทรงรับศีล ๕
แล้ว เสด็จสู่ที่ตรงเจ้าพนักงานประโคมเครื่องสังฆะของ
ไชยพิณพาทย์แล้วเป็นเสด็จการ

รุ่งขึ้นวันที่ ๑๕ ธันวาคม สมเด็จพระบรมโอรสา
ธิราช และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ได้ทอดถวาย
อัฐิพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมสมเด็จพระปดเรศรัจฉา
ดงกรณ์ และทอดถวายพระเจ้าอภัยยาเชน กรมหมื่น
อริยวิญญานวโรรสแล้ว เสด็จไปทรงนมัสการเจดีย์
สถานต่างๆ ในวัดบวรนิเวศ แล้วเสด็จประทับใน
พระอุโบสถ ทรงฟัง ขรรวมในการขรรวมสวดนะดำหรับ
พระอารามแล้ว ทรงดาพระสงฆ์เสด็จออกจากพระ

อุโบสถ พระสงฆ์สวดถวายไชยมงคล ดมเต่า
พระบรมโอรสาธิราชเสด็จทรงรถพระที่นั่ง เสด็จกลับ
และได้เสด็จไปเฝ้าทอดของชุดีพระบาทถวายพระราช
กุศล

การพระราชกุศล ในการที่พระเจ้าลูกเธอ
กรมขุนสุพรรณภาควดีสิ้นพระชนม์ตั้งวงมาครบ
สัปดาห์ที่ ๗ และครบ ๕๐ วัน

ด้วยเวลาที่พระเจ้าลูกเธอ กรมขุนสุพรรณภาควดี
สิ้นพระชนม์ตั้งวงมาครบ ๗ วัน ก็ได้ทรงมีการพระ
ราชกุศลสัปดาห์ครั้งหนึ่งเต็มมาทุก ๗ วัน บัดนี้
ตั้งวงมาครบครบสัปดาห์ครั้งที่ ๗ และครบ ๕๐
วันในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ร.ศ. ๑๒๓ นี้ พระบาทสม
เด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
มีการบำเพ็ญพระราชกุศล ทรงพระราชอุทิศ พระราช
ทาน พระเจ้าลูกเธอ พระองค์หนึ่ง พระที่นั่งสุทไธ
สวรรยซึ่งเป็นที่ไว้พระศพนั้น

วันที่ ๑๓ ธันวาคม เป็นวันเริ่มต้นการพระราช
กุศลสัปดาห์ครั้งที่ ๗ และต่อกับ ๕๐ วัน เวลาเช้า
พระเจ้าลูกเธอเสด็จออก มีประโคมเครื่องสังฆะของ
ไชยพิณพาทย์พระเช้านั่งที่ แล้วทรงจุดเทียนนมัส
การ พระสงฆ์คณะธรรมยุติกนิกายรวม ๕๕ รูป คือ
เป็นส่วนของหลวง ๓๐ รูป มีพระศิริธรรมมุณีเป็น
ประธาน เจ้าภาพ ๕ รูป มีพระเชมาภิมุขธรรม
เป็นประธาน เจริญพระพุทธมนต์อันศักดิ์สิทธิ์
และพระสังคินี่มาตีกาเป็นคณุประทานแล้ว พระเจ้าลูกเธอ
ทรงทอดผ้าไตรรวม ๑๕ ไตรระดับปรกณ พระสงฆ์
สดับปรกณแล้ว พระเจ้าลูกเธอทรงจุดเทียนนมัส
การทรงธรรม พระราชกรวดถวายเทศนาอันศักดิ์สิทธิ์